

ACC. N:R. 5574

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Ekman
Härad: Norra Mörå Adress: Lund
Socken: Kristevalla Berättat av: J. G. Nyström
Uppteckningsår: 1938 Född år 1874 i Bäckebo

Uppteckningen rör

Småns dotterverkning

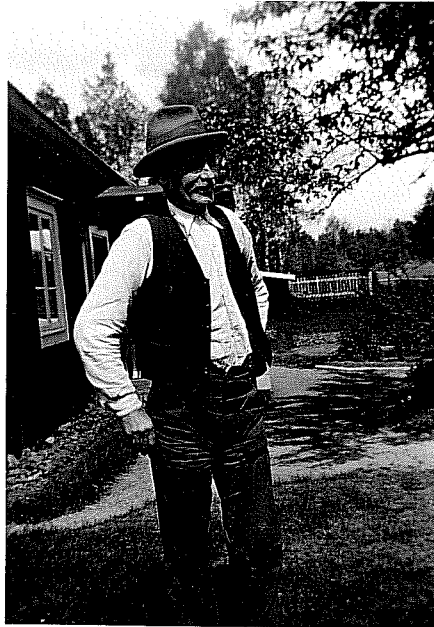
Skriv endast på denna sida!

5 sid.
(2 foton)

5574
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Landsk. *Småland*
Hd. *Nors Hov*
Sn. *Kristalla*
By etc.

J. G. Nyqvist

H.

Br.

L.

Djup.

Diam.

Ägare

(Adr.)

Fotogr. av *Kenneth Svensson*
Teckn.

År

Negativ

5574

1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.Dosmakari:

Dosmakaren John Fredrik
Nyqvist är född i Döckebö, men kom
tidigt till Kristvalla, där han sedan
1895 haft egen verkstad. Han lärde
yrket 1889 i Västra Sjöbo hos en dos-
makare, som var bröding från Bladesjö.
Första året Nyqvist var i lön, hade han
20 kr. om året i lön, och fick vore.
När han var fulländ, hade han 2 kr.
i veckan i lön och fick vore. Tidi-
gare var de flera dosmakare i Krist-
valla, men var av Nyqvist ensam
om yrket, bortsett från en, som har
lär till dosmakare, men inte sysslar
merket med tillverkningen mer.
Nyqvist har nio barn, tre söner

och sex flickor. And efter som de
merit bytt, ha de alla hjälpts till
i verkstaden och till sjukhus, men
det är barn av som, som blivit vid
det, och har en dosmarken i Bräcke-
to, grannförsamlingen till Kristvalla

I början av sin verksamhet
hade Nyqvist alltid 6 à 7 färdande
arbetare till hjälp i verkstaden, utom
de egna barnen, av vilka alltid 2 à 3
arbetade med. Han gjorde då minst
10 gross jobb i veckan, omkring
skedskiftet andra upp till 25 gross
i veckan. Sin exportades mycket
omkostnad till Amerika. Svovlarna
i U. S. A. köpte omkostnad genom
grosshandlarna i Sverige. Nu

5574

med

Tillverkar Nyqvist tillverknings & tra
dölärens c:a 4 gross i veckan, och
hans son i Bräckebo 2 gross i veckan.
Nyqvist säljer hela sin tillverknings till
kriteringsgrossisten. De ta 5 à 10 gross
åt gången. Det är ingen affär att
sälja till tobakshandlaren, de ta
bara några dusin i stöten. Han
får 18 à 20 kv. per gross, beroende på
storleken på doornen. För den största
storleken, som görs men sällan, får
han 24 ~~gross~~ kv. per gross. En man,
med en arbetsdag på 12 timmar, kan
göra 30 à 36 doorn om dagen. Nyqvist
tjänar med samma arbetsdag till-
ammans med sin dotter 10 à 12 kv.
om dagen.

5574

Sunsdorrens tillverkas i fem
olika standardstorlekar. Andra stor-
lekar görs på beställning. Se vejan-
formade dosan för best och sälja.

Beställning på dorrens görs av
furs eller gräs. Sidorna är av papp
med näver på in- och utvändigt. Locket
är dubbelt, av furs eller gräs, klätt
på in- och utvändigt med näver. Nä-
vern skall vara tjock, men mjuk,
det är det bästa. På lockets utvändiga
sidos med inbuddans in olika
mönster t. ex. en bild med ålgar,
eller blommor slott o. s. v.

Omkring 95 à 100 olika hand-
grip tillverkas för att göra en suns-
dosan. Fritt skärs nävern ut i

Skriv endast på denna sida!

4.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

5574

5.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

ribbor; bilaga papper. Sedan "renors"
nåvern, och görs slät, för att him-
met skall bli fast. Gjingsjärnet
fästes i papper. Nåvern och papper
fästes ihop med him omkring en
tvålit. Lästerna såses sedan först
i "små-tvingen." Efter 15 à 20 min.
flyttas de över i "stor-tvingen" för
att verka över metallen. Sedan såses
båtarna i. — Båtarna skivas ut
med en särskilt därför format järn.
— Metallspiralen i gjingsjärnet i locket
till dosan är alltid kladd med
nåvern av bästa sort. En del nåvern
är för hård eller för tunn, och är
därför mindre lämplig och används
vid tillverkningen.